

Min pappas Solleröminnen

Många år har vi haft sommarboende på Sollerön och trivts mycket bra. Dessutom känt lite extra anknytning till Sollerön genom min farmor och min pappa. Pappa Eric har berättat några av de minnen han har från sin barn- och ungdomstid på Sollerön.

Min farmor Nanny Maria Elisabeth Westerling, född 1897 i Älvdalen var distriktsbarnmorska på Sollerön 1932-45, så många solleröbor, födda under de åren, har hjälpts till världen av henne. Farmor var äldsta barnet i en syskonskara om sex. När hennes mamma dog 1918, förväntades hon, som enda dottern, ta hand om hushållet, som bestod av fem bröder och fadern, som var skogvaktare. Han blev mycket missnöjd, när dottern blev med barn och födde min pappa Eric 1920. Hon fick inte gifta sig med barnafadern, han dög inte, enligt hennes far. På den tiden var det bara att finna sig i det, som föräldern bestämt.

Med stor övertalningsförmåga lyckades farmor Nanny så småningom få tillstånd att åka till Stockholm och utbilda sig till barnmorska. Hon utexaminerades 1929, praktiserade i Stockholm och arbetade kortare tid i Örnköldsvik, Falun, Gävunda för att 1932 bli distriktsbarnmorska på Sollerön. Hon hyrde under åren på ön bostad hos flera. Lars Ållas och Bom Anders var några. Under en period hyrde hon ett hus av missionsförsamlingen, nedre våningen, för ett rum en trappa upp skulle alltid finnas ledigt till resande predikanter. Hennes sista bostad blev en lägenhet, som hon hyrde av Mås Anders Jönsson, där hon dog 1945.

Nanny Westerling, distriktsbarnmorska på Sollerön 1932-1945. Foto:Privat

Telefonnummer 39 kunde man ringa eller så kom blivande fäder springande för att hämta henne. Då var det bara att hoppa upp på cykeln med barnmorskeväskan på pakethållaren. Det blev ofta långa arbetsdagar, med omsorg om nyfödda barn och mammor. Ibland fanns inte ens tid att äta utan det blev mycket kaffe istället.

Pappa har berättat, att Nanni, som hon kallades på Sollerön, var omtänksam och vänlig. Min äldre syster Bibi fick bo hos henne ibland och minns henne också som mycket snäll. Bibi kommer ihåg att hon av farmor fick en celluloiddocka, då för henne en fantastiskt fin present. I lägenheten hos farmor fanns ett rum med tvättställ med rinnande vatten, där Bibi fick bada dockan, det minns hon mycket väl.

En äldre solleröbo, berättar varje gång jag träffar honom, att "Nanni det var en snäll människa det". Pappa Eric bodde med farmor på Sollerön under lov och helger, annars växte han upp hos sin morfar och morbröder i Brunnsberg.

Som 12-13-åring spelade han 2-radigt dragspel och under Andersmäss och påsk gick han tillsammans med bl.a. en kamrat, Löv Bror, och spelade i sollerögårdarna.

Efter att pappa utbildat sig på Kristinehamns praktiska skola, kom han tillbaka till Sollerön och fick arbete på Koopen. Senare fick han ”ta hand” om filialen i Ryssa, ett ”gammalt ruckel” vid ån. Förvarings- och kylmöjligheter var inte så goda på den tiden, så det hände att man ficka torka ren exempelvis falukorven innan man öppnade för dagen.

Pappa kommer ihåg en tant, som brukade handla hos honom och ofta retades genom att säga ”ed e billiger nå Johan” (Svarv Johan Jönsson som också hade affär i Ryssa). Tänk två affärer i lilla Ryssa! Annat än det nu för tiden. Pappa sökte senare jobb vid Margarinbolaget i Mora och två gentlemän i trenchcoat och hatt kom till Ryssa för att se vad han var för typ. De blev tydligen nöjda för han fick jobbet och började i Mora.

Pappa är och var mycket idrottsintresserad. När han var i 17-18 årsåldern spelade han i Solleröns fotbollslag, med bland andra Olle Holmer, Helmer Ållas, Lisslars Lars, Ivar Sörbu, Amusull Erik och Trombu Manne (en rolig en). Roligaste minnet pappa har från fotbollen var en DM-match mot Mora i Mora. Sollerön vann! Då blev pappa lovad stryk av en Selja-grabb, men han lyckades klara sig undan. Friidrott var också ett stort intresse och han deltog i klubbmatcher med bl.a. Arvid Bälter, som var en duktig höjdhoppare, Göte Halvarsson, stavhoppare, Sol Artur, spjutkastare och två bröder Fält hörde till svenska eliten i diskus. Pappa sprang 400 m och stafett. En riktigt bra ledare i friidrott, som de hade, var Dunder Karl Olsson, kallad DK.

Idrottslivet på ön numera är kanske inte fullt så aktivt, som på den tiden. Mycket idrott var det alltså på Sollerön för pappa, men flickor var också spännande. Pappa berättade att han var mycket förtjust i en flicka, men hon flyttade till Stockholm med sin familj och då blev han både ledsen och besviken. När vi för några år sedan besökte Stoltgården, för att lyssna på musikunderhållning, delade vi bord med två trevliga damer. Då vi presenterade oss, visade det sig att en av damerna var flickan, som pappa varit så förtjust i. Hon hade flyttat tillbaka till Sollerön på äldre dar. Världen är liten.

Jag träffade tyvärr aldrig min farmor Nanny, hon dog endast 48 år gammal i hjärtfel, men jag fick ära hennes namn.

Min pappa Eric är nu 93 år och har berättat sina minnen från sollerötiden - ett gott minne har han och jag tyckte det var roligt att vidareberätta detta.

2013-10-13/Nanny Margareta Westerling Kotti